

tilbagevirkende Kraft. Meningen hermed er formentlig den, at man ikke blot skal beregne deres fremtidige Anciennitet efter den ny Maalestok, men ogsaa, som Andragendet kalder det, give dem Erstatning for den Mindreindtægt, de som Følge af den tidligere Regel have haft i Fortiden. Det lader sig ikke gøre; det vil være i Strid med alle Regler, som Administrationen overhovedet i Lønningsforhold paa alle Omraader har fulgt, og som fornuftigvis ikke kunne være anderledes. Der er ingen Grænser for de Krav, der kunne opstaa, hvis en ny Lovregel skulde afhjælpe alle de formentlige Ubilligheder, som vare begaaede under en ældre gyldig Lovs Herredømme. Det kan en Lovgivning jo kun gaa ind paa, naar den har den bevidste Hensigt at ville give en Gave, og for at give en saadan Gave maatte man i hvert Fald nødvendigvis have meget bestemte Begrænsninger. Som sagt, i dette Lovforslag at etablere en saa eksceptionel Undtagelsesregel, i den Grad afvigende fra alt, hvad der paa alle Omraader af denne Art ellers følges, maa vi betragte som ganske ugrørligt. Og lige saa ugrørligt er det, hvis man ved denne Lov vil give sig til at kritisere Loven af 1899 og sige, at den Bestemmelse er uretfærdig, og at som Følge deraf de Virkninger, den gyldig har haft, bør forandres. Saaledes kan en ny Lov ikke stille sig. Den kan sige: vi anse ikke Bestemmelsen for retfærdig for Fremtiden, og den maa derfor forandres, men man maa respektere en Afgørelse, som nu een Gang i Fortiden er truffen ved Loven. — Andre Andragender, som have foreligget for os, kommer jeg til, naar jeg skal omtale de enkelte Ændringsforslag.

Det er ligeledes denne Ramme, som vi have maattet anlægge for Lovens Rækkevidde, der har ført til, at et enkelt Ændringsforslag kun er fremkommet fra et enkelt Medlem, medens det øvrige Udvalg ikke har kunnet være med dertil. Det er Ændringsforslaget under Nr. 6, som gaar ud paa at fjerne den Bestemmelse i Loven af 1899 om, at det Tilskud, der bevilges til private Skoler, er indskrænket til private Skoler paa Landet, idet det nævnte Ændringsforslag gaar ud paa, at det ogsaa kan komme Købstæderne til gode. Vi have ikke, ved ikke at slutte os til dette Forslag, villet udtale os noget om Forslagets Realitet, men kun det, at det gaar uden for den Ramme, som maa drages, idet det rører ved et Punkt af principiel Betydning. Det forholder sig nemlig saaledes, at man i alt Fald fra en Side, sær-

lig vel nok fra en Side i dette Ting, i det hele var ugunstig stemt med Hensyn til at give Tilskud til den private Skole ved Loven af 1899, men at man gik ind derpaa ud fra den Betragtning, at det i alt Fald kun skulde gives til Skoler, som virkelig tjente Kommunens Interesser og ikke blot vare enten, hvad jeg den Gang som Ordfører kaldte dem, Skulkeskoler eller Chikaneskoler. Kun til saadanne Skoler vilde man give det Tilskud, som blev optaget i Loven, og som jo nu paa et enkelt Punkt kvantitativt bliver forandret ved dette Lovforslag. Men denne Betragtning førte til den Begrænsning, at det kun var Skolerne paa Landet. Thi det var, saa vidt man kunde se den Gang, kun der, at der virkelig fandtes saadanne Skoler, som man syntes der var tilstrækkelig Grund til at støtte ved Tilskuddet. De fandtes i alt Fald ikke regelmæssigt, ikke hyppigt — det gik man ud fra — i Købstæderne, og derfor vilde man ikke udvide Tilskuddet til Købstæderne, fordi man troede, at der forelaa Forholdet ikke. Nu kan det naturligvis godt være, at Forholdene have forandret sig; det kan navnlig ogsaa godt være, hvad jeg allerede en Gang har berørt, at den hele Udvikling, hvori Folkeskolen befinder sig med Hensyn til at søge opad, inddrage en Del af den saakaldte Mellemskole under sig, kan føre til, at det samme Hensyn, som man den Gang tog, ikke passer mere, men, saa vidt jeg kan skønne, foreligger der endnu ikke tilstrækkeligt Materiale til at fælde nogen endelig Dom derom. En anden stor Vanskelighed, der ikke let forekommer paa Landet, men derimod i Købstæderne, er den, at drage den rette Grænse. De rent negative Bestemmelser, som Loven af 1899 i den Henseende indeholder, ville ikke være tilstrækkelige. Det er saadanne Bestemmelser som den, at Skolerne ikke maa sætte sig mindre Maal end Folkeskolen. De maa ikke forberede til særlige Eksaminer osv. Men inden for den Ramme kan der jo i Købstæderne være mangfoldige Skoler af meget forskellig Art, lige fra Forskoler, Pøgeskoler, Skoler, som sættes i Klasse med Folkeskolen, op til Realskoler, d. v. s. Realskoler uden Dimissionsret. Her kan det være vanskeligere at drage en Grænse, men efter Udvalgets Mening — med Undtagelse af et enkelt Medlem — maa det være et Punkt, som er Fremtiden forbeholdt; det forekommer mig ogsaa, at den højtærede Minister ved en tidligere Behandling af dette Lovforslag stillede i Udsigt, at han vilde tage